

integrar-se de ple en el món laboral, i de forma explícita en el seu sector específic. La destrucció de la corba d'aprenentatge, però, no és el risc més evident dels contractes temporals, sinó que allò més preocupant és que aquests han de deixar de ser funcionals, de servir per allò pel qual havien estat creats. La finalitat dels contractes de pràctiques era ser una primera font de contractació pels joves, i segons el tipus, que els joves estudiants poguessin fer pràctiques laborals en relació amb els estudis que estaven realitzant i en el futur entorn empresarial. Però en canvi, les empreses, amb el silenci i el vist-i-plau de les administracions que tenen competències en aquest sentit, utilitzen i s'aprofiten d'aquests models de contractació, tant dels de formació, que la seva estructura permet que el jove que treballa destini una part de la seva jornada laboral especificada en el contracte a la formació en el lloc i en el tipus de treball que està realitzant, ja sigui directament a l'empresa o assistint a classes pràctiques proporcionades per l'INEM, com en els contractes de pràctiques, que adreçats bàsicament als estudiants que estant acabant de realitzar els estudis s'obtenen a través de convenis entre els centres d'ensenyament secundari, de formació professional principalment, o de les universitats i les empreses en les que s'hauran de realitzar les pràctiques a temps parcial dels estudis que s'estan cursant.

Aquestes dues modalitats de contractació juvenil en l'actualitat no compleixen majoritàriament la seva funció, ja que la majoria de joves que s'acollen a aquestes modalitats no realitzen les tasques que haurien de realitzar, i no per manca de voluntat del contractat, sinó per l'exposat anteriorment: l'empresa amb el consentiment de

les administracions, que haurien d'exercir el control del compliment d'aquests contractes, és qui els utilitza i en treu profit econòmic. El jove aprenent amb contracte de formació o pràctiques és menystingut per l'empresari al qual li és més rentable que faci de "noi dels encàrrecs", que no pas formant-lo amb algun treballador que li pugui fer un marcatge formatiu com caldria. Un cop doncs, el jove en qüestió ha finalitzat el contracte, el seu bagatge laboral és quasi nul i el gran beneficiari ha estat l'empresa, ja que s'ha pogut acollir finalment als diferents avantatges fiscals que tenen aquests contractes.

Conclusions

Totes les administracions amb competències en matèria laboral, cal que actuïn en conseqüència i responsabilitat i es prenguin iniciatives serioses en matèria de contractes laborals de pràctiques o de formació. Haurien de controlar la inversió que es fa en diner públic, ja que no és optimitzada: la gran part d'aquests contractes finalitzen amb un resultat que poc té a veure amb les finalitats i el bagatge que preveia el contracte. D'aquesta manera, no s'acosta el jove al món del treball. La destrucció de la corba d'aprenentatge, produïda per la repetició de contractes laborals precaris, temporals, i inconnexes és la tònica habitual del mercat laboral de l'Estat espanyol. Aquesta situació només fa que agreujar la manca de competitivitat amb Europa. Amb la lliure circulació de mercaderies i de treballadors, el sistema de contractació laboral juvenil només fa que consolidar les diferències de nivell pel que fa a mà d'obra qualificada, on definitiva-ment, no estem a la mateixa alçada.

Un punt a destacar és l'explotació

laboral que pateixen principalment els joves treballadors, moltes vegades menors de 16 anys, que sense tenir l'edat laboral, són la gran inversió per a l'economia submergida. Normalment, es tracta de feines esporàdiques que serien difícilment realitzades per una persona adulta. Aquestes feines acostumen a ser mal pagades, i sobretot no tenen cap cobertura social: no cotitzen a la Seguretat Social, i no existeix cap dret a posteriori al subsidi d'atur. Per tant, cal lluitar de manera flexible contra la indústria submergida, contra la sobreexplotació i contra els abusos i les discriminacions que per l'excés de l'oferta de treball es produeixen en determinats sectors que han experimentat un cert creixement i que ha conduït a la proliferació de la contractació temporal i la submergida.

Qualsevol política laboral adreçada als joves haurà d'adequar prèviament els plans d'estudis, de la formació professional, de les diplomatures i llicenciatures, al mercat laboral. Només així es podran salvar els abismes que separen la formació i els centres d'ensenyament amb el món laboral. Només així tindrem joves competitiu, plenament capacitats per ocupar un lloc de treball digne.